

कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (MIDH) अंतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान सन २०२३-२०२४ या आर्थिक वर्षाचा अनु. जाती प्रवर्गाचा पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राफअ-२०२३/प्र.क्र. २५६/९-अ,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:- ०९ ऑक्टोबर, २०२३

संदर्भ:-

१. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३.
२. केंद्र शासनाच्या कृषी, सहकार व शेतकरी कल्याण विभागाची इंग्रजी F.No.15011/12/2023-MIDH, Dated: 02th August, 2023 चे पत्र.
३. संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांचे जा.क्र. मराफऔवमं/सनि/वाकृआ २०३-२४/२६६११/२०२३, दिनांक १०.०८.२०२३ चे पत्र.
४. कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.राफअ-२०२३/प्र.क्र.२३२/९-अ, दिनांक ११ ऑगस्ट, २०२३.
५. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: बीजीटी-२०२३/प्र.क्र.१६१/अर्थसंकल्प (विधयो), दिनांक ०६ ऑक्टोबर, २०२३

प्रस्तावना:-

सन २०२३-२०२४ मध्ये राज्यात कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान राबविण्यासाठी संदर्भाधीन क्रमांक ४ च्या शासन निर्णयान्वये रुपये २१२०७.२५ लाख एवढ्या निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तद्नंतर संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील पत्रान्वये सन २०२३-२०२४ या आर्थिक वर्षाकरिता केंद्र शासनाकडून अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा पहिल्या हप्त्याचा निधी प्राप्त झाला आहे. या पार्श्वभूमीवर अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा पहिल्या हप्त्याचा मंजूर केंद्र हिस्सा व त्याला समरूप राज्य हिस्सा निधी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्र.५ येथील शासन निर्णयान्वये कृषि विभागाकडे वर्ग केला आहे. सदर निधी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषि), पुणे यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

१. राज्यात कृषी उन्नती योजना-एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान सन २०२३-२०२४ मध्ये राबविण्यासाठी अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा पहिल्या हप्त्यापोटी मंजूर केंद्र हिस्सा रुपये २३८.२५ लाख व त्याला समरूप राज्य हिस्सा रुपये १५८.८४ लाख असा एकूण रुपये ३९७.०९ लाख (रुपये तीन कोटी सत्याण्णव लाख नऊ हजार फक्त) एवढा निधी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषि), पुणे यांना वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेसाठी उपलब्ध होणारा अर्थसंकल्पित निधी केंद्र शासनाने विहित केल्याप्रमाणे अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी पुढील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)
अनुसूचित जाती	मागणी क्र. - एन -०३ २४०१ - पीक संवर्धन (००) (७८९) - अनुसूचित जातींसाठी विशेष घटक योजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्याक्रमांतर्गत योजना (०१) (०१) कृषि उन्नती योजना एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (केंद्र हिस्सा ६०%) (कार्यक्रम) ३३-अर्थसहाय्य (२४०१ B०८९)	मागणी क्र. - एन -०३ २४०१ - पीक संवर्धन (००) (७८९)- अनुसूचित जातींसाठी विशेष घटक योजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्याक्रमांतर्गत योजना (०१) (०२) कृषि उन्नती योजना एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान (राज्य हिस्सा ४०%) (कार्यक्रम) ३३ -अर्थसहाय्य (२४०१ B०९९)

३. सदर अभियानाकरिता वितरित करण्यात आलेला निधी कोषागारातून आंहरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून आणि व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ तथा आयुक्त (कृषी), पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. सदर निधी खर्च करताना तो विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/प्रक्रियांचे/वित्तीय अधिकाराच्या मर्यादेत/प्रचलित शासन निर्णय, नियम, परिपत्रक/तरतूदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अंमलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/अधिकारांचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी क्षेत्रीय कार्यालयाची राहिल.
५. या योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या तरतूदीतून झालेल्या खर्चाचा अहवाल, लेखाशिर्षनिहाय/उपलेखाशिर्षनिहाय तसेच साध्य झालेले भौतिक उद्दिष्टनिहाय माहिती, निधी उपयोगिता प्रमाणपत्र, संबंधित क्षेत्रीय अधिकारी यांनी आयुक्त, समाजकल्याण, संबंधित प्रादेशिक उप आयुक्त, समाजकल्याण, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व कृषि व पदुम विभाग यांना प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पाठविणेबाबत दक्षता घ्यावी.
६. विभागप्रमुख/नियंत्रक अधिकारी यांनी अनुसूचित जाती घटकांसाठीचा निधी त्याच घटकांवर खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी, जेणेकरून शासनाला या योजनांवर होणाऱ्या खर्चावर संनियंत्रण ठेवता येईल.
७. सदर निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास पाठवून त्याची प्रत राज्य शासनास पाठवावी.
८. प्रस्तुत आदेश वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२ एप्रिल, २०२३ नुसार विभागास प्रदान करण्यात आलेले अधिकार तसेच वित्त विभागाचा अनौ. संदर्भ क्र. ८८२/व्यय-१४, दि. ०३.१०.२०२३ व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: बीजीटी-२०२३/प्र.क्र.१६१/ अर्थसंकल्प (विधयो), दिनांक ०६ ऑक्टोबर, २०२३ अन्वये त्या विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३१००९१३०६२०८८०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(हे. गो. म्हापणकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मंत्री (फलोत्पादन), मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ३) मा. विरोधीपक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद/महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२.
- ४) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद/विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ६) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
- ७) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ८) अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- ९) प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- १०) सचिव (सामाजिक न्याय), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ११) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १२) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.
- १४) संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे.
- १५) सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य.
- १६) सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी/तालुका कृषि अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- १७) सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १८) महालेखापाल-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई/नागपूर.
- १९) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- २०) संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई.
- २१) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
- २२) सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५वा मजला, मुंबई -३२.
- २३) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- २४) कक्ष अधिकारी (२-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २५) निवड नस्ती/९-अ.